

A suszter karácsonya

– GRIMM TESTVÉREK –

Réges régen, amikor még nem voltak nagy gyárak, ahol minden holmiból rengeteget állítottak elő, és nem voltak áruházak, ahol bármit meg lehetett vásárolni, mesteremberek készítették az ennivalót, a szerszámokat, a ruhákat. Mindegyik mester fontos volt, de a susztert, aki lábbelit készített, különösen megbecsülték. Hát nem csodás, amikor egy puha bőrcsizma rásimul a lábadra, melegít, és úgy érzed, hét mérföldet is átlépnél vele? Nos, az a suszter, akiről mesélek, pontosan ilyen lábbeliket készített. Hogy lásd, igazat beszélek, a nevét is elárulom: Konrádnak hívták.

Talán egy kicsit túl sokáig is vacakolt, hogy minden cipő tökéletes legyen. Gondosan szabta a bőrt, pontosan szegecselt, gyűrődés nélkül hajlított. Minden kis kapocs, fűző, sarok pontosan ott volt, ahol lennie kellett. Ez a gondosság lehetett az oka, hogy hiába volt a legjobb suszter a környéken, mégis elszegényedett. Végére már csak annyi pénze maradt, hogy egy cipőre való bőrt tudott vásárolni. Szép, barna bőr volt, úri cipőnek való. Egy papírlapra felrajzolta, milyen cipőt képzel el, aztán kiterítette a bőrt, és olyan gondosan, ahogy szokta, kiszabta a lábbelit. Mire végzett, beesteledett. Megcsapta az orrát a vacsora illata. A felesége, Ditta puliszkát készített. Nagy sóhajjal abbahagyta a munkát, és arra gondolt, majd reggel befejezi.

Vajon meddig lesz még puliszkárávaló? – gondolta keserűen Konrád. Ám a finom étel ízét megérezve a derűlátása is visszatért, hiszen aki keményen dolgozik, és aki szeret, az csak nem marad betevő falat nélkül! Ezzel a gondolattal tért nyugovóra.

Másnap reggel korán kelt, és a műhelybe ment, hogy elkészítse a láb-
belit a kiszabott bőrből. Ám ahogy az asztalhoz lépett, szemé-szája el-
állt a csodálkozástól: egy pár kész cipő fogadta. Kézbe vette, megforgatta.
Tökéletes volt, pont olyan, ahogy elképzelte. Vakarta a fejét, nem értette,
hogyan történhetett. Megkérdezte a feleségét is.

– Nem lehet, hogy éjjel felkeltem, és elkészítettem a cipőt?

– Nem hiszem, mert ha felébredtél volna, felébredtem volna én is –
felelte Ditta.

– Valahogy csak elkészítettem, magától nem lesz a bőrből cipő –
mondta Konrád.

A műhely utca felőli ajtaján volt egy picike ajtó Rudinak, a macskának.
A nagy, vörös kandúr most tért haza az éjjeli vadászatról. Bejött a macska-
ajtón, dorombolva Konrád lábának dörgölődött, aztán belegömbölyö-
dött abba a kosárba, amelyben a suszter a hulladék bőroket gyűjtötte.

– Lehet, hogy a macska volt – mondta Ditta, és ezen jót nevettek.

Ebben a pillanatban megszólalt a csengettyű a műhely ajtaja fölött.
Egy jól öltözött úr lépett be. Levette a fejéről a kalapot, idegesen forgatta.

– Ej, suszter uram, sürgősen szükségem lenne a segítségére. Nézze,
megbotlottam egy kőben az utcán, és felhasadt a cipőm orra! Meg tudja
javítani?

A suszter megnézte az úriember cipőjét, és megállapította, hogy az bi-
zony kontár munka, felesleges javítani. Az asztalon lévő, új cipőre mutatott:

– Megjavíthatom, ha gondolja, de olyan gyenge anyagból van, hogy
nem fog sokáig tartani. Nézze csak, van egy pár cipőm készen, próbálja
meg, jó-e a méret.

A férfi felpróbálta, és olyan csodásan illett a lábára, mintha ráöntöt-
ték volna. Olyan elégedett volt, hogy jókora borraivalót adott Konrádnak.
A suszter számolgatta a pénzt, és megörült, mert ebből már két párra való
bőrt is tudott venni. El is szaladt vásárolni. Maradt még pár fillérje, abból
vett a Dittának egy zacskó mazsolát, hadd örüljön ő is.

Amikor hazaért, kiszabta a két bőrt. Az egyikből szép, piros lánykacipőt akart készíteni, a másiból jó erős férficipőt, ami nem kopik el a munkában. Sokáig gondolkodott, alaposan megtervezte, lerajzolta, így mire kiszabta a bőröket, megint beesteledett.

– Várjatok meg, holnap reggel megvarrlok benneteket! – mondta a bőröknek, mielőtt aludni tért.

Azok az engedetlen bőrök csak nem várták meg! Amikor Konrád reggel a műhelybe lépett, ott állt a két pár cipő az asztalon: a piros lánykacipő, kopogós sarokkal, szalagos megkötővel, meg a dolgos lábat védő, erős férficipő. Vakarta a feje búbját, és a fejébe vette, hogy biztosan alvajáró, és éjjel maga varrja meg a cipőket, mert nem hagyja nyugodni a félbehagyott munka. Ám nem maradt ideje sokáig morfondírozni, mert már érkezett is az első vevő. Meg se szólalt, csak odalépett az asztalhoz, és felemelte a piros cipőcskét:

– Honnan tudta, suszter uram, hogy pont ilyen lábbelit keresek a kislányomnak? Holnap lesz a születésnapja! Az isten áldja meg, hogy kitalálta a gondolatomat!

Jól megfizette ez a vevő is a susztert. Pont úgy, ahogy a következő vásárló, egy kertészlegény. Konrád most már négy pár cipőnek való bőrt tudott vásárolni, meg még egy szép, kék szalagot Dittának, ami illett a szeme színéhez.

Így ment ez napról napra. Konrád estére kiszabta a cipőnek való bőrt, és mire felkelt reggel, mind megvarrva találta a cipőt, pont úgy, ahogy lerajzolta. Egy este Dittának támadt egy ötlete:

– Zárjuk be a műhely ajtaját! A kulcsát majd én elrejttem. Ha tényleg alvajáró vagy, és éjjel titokban dolgozol, akkor nem fogsz tudni bemenni az ajtón, és végre kiderül az igazság.

Így is lett. Az asszony egy bőrszíjra tette a kulcsot, és elrejtette a nyakába, a hálóinge alá. Reggel felkelt, átnyújtotta a férjének a kulcsot. Konrád kinyitotta az ajtót, lesétált a lépcsőn, és döbbsen állt meg az asztal előtt: ott sorakoztak a tegnap este kiszabott cipők.

A cipők mind el is keltek még aznap, mert már közeledett a karácsony, és híre ment a városban, mennyire szép cipőket lehet kapni a suszternél. Konrád mégsem örült, szótlan volt egész nap. Este, lefekvés előtt két kezébe fogta Ditta kezét.

– Ha nem vagyok alvajáró, és nem én osonok le éjszaka elkészíteni a cipőket, akkor nem lehet más az én segítőm, csak te. Mondd, te dolgozol helyettem? Te vagy az én jó szerencsém?

– Megtenném érted, de én nem tudok cipőt készíteni. De igazad van, valaki dolgozik helyettünk, és meghozta a szerencsénket.

– Hát akkor nem lehet más, mint a macska – mondta Konrád nevetve.

– Tudod mit? Lessük meg, ki lehet az – vetette fel Ditta.

A műhelybe egy falépcső vezetett, az alá rejtőztek el éjszaka. Besütött a hold a műhelybe, a lépcső repedésein át pont az asztalra láttak. Amikor éjfelet ütött a kakukkos óra, kaparászást hallottak a műhely utcai ajtaja felől, és nyíltni kezdett a macskaajtó.

– Hát mégis Rudi lett volna? – súgta Ditta.

Ám az ajtóban nem a bozontos macskafej jelent meg, hanem egy kis manó, majd a nyomában egy másik. A kezükben apró szentjánosbogár-lámpást tartottak. A remegő fény megvilágította vékony, rongyos ruhájukat, csupasz lábacsúkjukat. Remegett a kezükben a fény, ahogy vacogtak a hidegtől.

– Végre, itt jó meleg van – cincogta az egyik.

– Én még mindig fázom. Egyre hidegebb van odakint, és ma már havazik is. Ha sokáig nem találunk otthonra, akkor meg fogunk fagyni!

– Ne sopánkodj, inkább lássunk munkához! Nézd, egyre több bőrt szab ki a susztermester, igyekeznünk kell, hogy végezzünk! Közben legalább felmelegszünk!

Így is tettek. Felmásztak az asztal lábán, pici lámpájuk fényében megvizsgálták Konrád rajzait és a bőroket, majd munkához láttak. Varrtak, szögecseltek, kalapáltak, serényen járt a kezük. Reggelre aztán jól kimelegedtek, és a cipők is elkészültek. Mielőtt odafent, a szobában megszólalt volna az ébresztőóra, a két manó kisurran a macskaajtón.

Konrád és Ditta alig hitt a szemének. Kibújtak a lépcső alól, és dörzsölgették a szemüket, kérdezgették egymástól, ugyanazt látták-e, nem álmodtak-e véletlenül. Ám nem volt idejük sokáig tanakodni, mert bedugta vörös fejét a macskaajtón Rudi, aztán megérkeztek a vevők, és alig egy óra alatt elkapkodták az összes cipőt.

Konrád egy teli erszény pénzzel állt az előszobában, Ditta egy hosszú bevásárlólistát adott át neki.

– Idén gazdag karácsonyunk lesz – mosolygott Konrád, és elindult beszerző körútra.

Két nagy dobozzal tért haza. Aztán nekiálltak Dittával, egész nap főztek, sütöttek, szabtak, varrtak, fűrtak, faragtak, ami rendjén is van, ha karácsonyestére készülődik az ember. Észre sem vették, hogy eltelt az este. Nem ettek ünnepi vacsorát, nem énekeltek Mennyből az angyalt. Olyan fáradtak voltak, hogy ruhástul borultak az ágyra.

Így nem látták, nem hallották, hogy amikor éjfelet ütött a kakukkos óra, a műhelyben motoszkálás hallatszott a macskaajtó felől. Besurrant a két kis manó. Megdörzsölték átfagyott kezüket, aztán pici lámpásuk fényében felmásztak az asztalra, hogy nekilássanak a munkának. Ám amit ott találtak, az annyira meglepte őket, hogy majdnem lebucskáztak az asztal széléről. Mert kiszabott bőrök helyett csomagok borították az asztalt, igazi karácsonyi csomagok, szalaggal átkötve. Tanakodtak, vajon nekik hagyták-e itt az ajándékokat, aztán nem bírtak a kíváncsiságukkal, és kinyitották a legkisebbiket. Meleg, kötött sapkát találtak benne, pont a fejükre illőt.

– Hát ez csak a miénk lehet! – örvendeztek.

Felbátorodtak, és sorban kinyitogatták a csomagokat. Volt ott minden, amire egy kis manónak szüksége lehet: ingecske, nadrág, harisnya, sál és kesztyű, kapucnis kabát. Szépen felöltöztek, és tánkra perdültek az asztalon. Aztán egyszer csak felkiáltott az egyik:

– Nézd, ott egy nyíl!

– Ott van még egy. Nézzük meg, hová vezetnek!

Lemásztak a padlóra, és követték a nyilakat. Bizony, azok a lépcső alá vezettek, abba a kis kuckóba, ahol Konrád meg Ditta előző éjjel leleselkedett. Ezen is volt egy macskaajtó. A manók benyitottak, és most lepődtek csak meg igazán! Egy egész szoba volt berendezve odabent: két vetett ágy, egy láda, két kis szék, egy asztal, az asztalon porcelántányérok, rajtuk finom sütemény, gyűszűben tejecske. A sarokban fenyőág, papírcsillaggal díszítve. Rávetették magukat az éhes manók a karácsonyi lakomára, és úgy döntöttek, el sem költöznek onnan soha többet. Ott maradnak a lépcső alatt, és úri életet élnek, többet nem suszterkodnak, ezután már csak szerencsét hoznak.

Nem is fordult szerencsétlenre ezután soha Konrád és Ditta sorsa. A műhelyben egymásnak adták a kilincset a vevők, és Konrádnak sosem fogyott el a pénze. Dittával boldogságban és szeretetben éltek, amíg meg nem haltak.